

MATEAS

Maahanmuuttajat terveystalveluiden asiakkaina

**TURVAPAIKKA-,
MAAHANMUUTTO- JA
KOTOUTTAMISRAHASTO**

Euroopan unionin tuella

TEEMA: Terveystalveluiden järjestelmän rakenteet

Moduuli: Terveystalvelu 1/4

Näytä Perusterveystalvelu-video (<https://projects.tuni.fi/mateas/>) Videot ovat saatavilla selkosuomen, englannin, arabian, darin, persian ja somalin kielellä).

DIA 2: Terveystalvelu

KOULUTTAJALLE: Etsi oman paikkakuntasi terveystalveluiden yhteystiedot/ ajanvarausnumerot.

DIA 3: Mitä tapahtuu terveystalvelulla?

Ajan varaaminen:

- Potilaat hoidetaan ensisijaisesti terveystalvelulla. Jos sinulla on terveystalveluiden ongelmia varaa aika terveystalvelulle.

Sairaanhoidajan tai terveystalveluiden vastaanotto:

- Sairaanhoidaja/terveystalveluiden arvioi potilaan jatkohoidon tarpeen ja ohjaa potilaan joko lääkärin vastaanotolle tai kotihoito-ohjeiden kanssa kotiin.

Lääkärin vastaanotto:

- Lääkärin vastaanoton jälkeen potilas kotiutuu tai tarvittaessa saa lähetteen sairaalaan tai muuhun jatkohoitopaikkaan.

DIA 4: Terveystalveluiden työntekijöitä

Oma terveysasema määräytyy kotiosoitteen perusteella.

KYSYMYS: Tiedätkö missä sinun terveysasemasi on?

KYSYMYS: Mitkä ammattiryhmät työskentelevät terveysasemilla?

VASTAUS: sairaanhoitaja, terveydenhoitaja, lääkäri, psykologi, psykiatrinen sairaanhoitaja ja fysioterapeutti.

Sairaanhoitaja ja terveydenhoitaja ovat Suomessa kaksi eri ammattia.

DIA 5: Sairaanhoitajan vastaanotto

- Sairaanhoitaja arvioi tarvitsetko sairaanhoitajan tai lääkärin aikaa.
- Sairaanhoitajat tekevät paljon toimenpiteitä ja päätöksiä itsenäisesti. esimerkiksi ompeleiden poistot, injektiot, lääkkeet, rokotukset, haavahoidot, lyhyet sairauslomat.
- Sairaalassa he avustavat perushoidossa ja ruokailussa. He organisoivat myös potilaan hoitoa.
- Sairaanhoitajat opiskelevat 3,5 vuotta

http://www.ammattinetti.fi/ammattit/detail/217_ammatti

DIA 6: Lääkärin vastaanotto

- Terveyskeskuslääkäri hoitaa paljon erilaisia sairauksia. Joskus hän lähettää potilaan tarvittaessa erikoislääkärin tutkimukseen tai hoitoon.
- Terveysasemilla on kiireellisiä ja kiireettömiä lääkärin vastaanottoaikoja.
- Äkillisesti sairastuneet ja kiireellistä hoitoa tarvitsevat hoidetaan saman päivän aikana.
- Terveysaseman kaikille vastaanotoille tulisi aina etukäteen varata aika. Vain kiireelliset sairastumiset hoidetaan ilman ajanvarausta.
- Sairaalassa he leikkaavat, tutkivat potilasta, hoitavat isot haavat ja antavat määräyksiä.

KOULUTTAJALLE: Etsi oman alueesi yhteystiedot ja maksut.

Lääkärin vastaanottomaksu aikuiselta 3 ensimmäistä kertaa vuodessa. Lääkäriaika on maksutonta alle 18 -vuotiaille. Peruuttamattomasta ajasta tulee sakkomaksu.

http://www.ammattinetti.fi/ammattit/detail/213_ammatti

DIA 7: Terveydenhoitajan vastaanotto

- Terveydenhoitajat tekevät terveystarkastuksia ja antavat ennaltaehkäisevää terveysneuvontaa kuten mm. raskauden ehkäisyneuvonta, elämäntapaohjaus, tupakoinnin lopettaminen, diabetes- ja verenpainetauti-kontrollit.
- Lisäksi terveydenhoitajat pitävät erilaisia ryhmiä, esimerkiksi painonhallinta, irti tupakasta.
- Terveydenhoitajat opiskelevat 4 vuotta.

http://www.ammattinetti.fi/ammattit/detail/221_ammatti

DIA 8: Psykologin ja psykiatrisen sairaanhoitajan vastaanotto

- Vastaanotolla hoidetaan ja kuntoutetaan mielenterveyden ongelmista kärsiviä.
- Psykologi tai psykiatrisen sairaanhoitaja keskustelee kanssasi mieltä painavista asioista, esimerkiksi stressistä ja ahdistuksesta.

http://www.ammattinetti.fi/ammattit/detail/303_ammatti

DIA 9: Fysioterapeutin vastaanotto

- Fysioterapeutin vastaanotolle pääsee lääkärin tai hoitajan läheteellä.
- Vastaanotolla saadaan ohjausta, neuvontaa ja arviointia liikkumis- ja toimintakyvyn ongelmiin.
- Fysioterapeutti antaa omahoito-ohjeita esimerkiksi selkä- ja niska-hartiaseudun vaivoista kärsiville.
- Kuntouttaa, esim. leikkauksen jälkeen nousemaan sängystä ja kävelemään.

http://www.ammattinetti.fi/ammattit/detail/253_ammatti

DIA 12: Laboratoriotoiminta

- Laboratoriokokeet otetaan laboratoriossa.
- Laboratorioon voi varata ajan netissä siihen paikkaan ja aikaan, joka sopii itselle parhaiten.
- Osa tuloksista lähetetään potilaan kännykälle, muista tuloksista lääkäri kertoo potilaalle.

- Kokeisiin voi liittyä ohjeita siitä, miten niihin valmistaudutaan. On tärkeää noudattaa ohjeita huolellisesti.

https://www.fimlab.fi/ukk/index.tpl?sivu_id=192

DIA 13: Seulonnat

- Seulonnoilla pyritään löytämään tietyt sairaudet jo varhaisessa vaiheessa.
- Nykyään seulonnoilla etsitään naisilta kohdunkaulan syöpää ja rintasyöpää. Kohdunkaulan syöpäseulonta (eli papa-koe) alkaa 30 -vuotiaana ja rintasyövän seulonta alkaa 50 -vuotiaana. Kutsu ja ohje varata aika tulevat kirjeenä kotiin.
- Seulontoihin osallistuminen on ilmaista ja vapaaehtoista, mutta erittäin suositeltavaa.

<https://stm.fi/seulonnat>

DIA 14: Mitä tapahtuu terveysasemalla?

Toisto dia 3 asiat!

DIA 15: Yksityiset lääkäriasemat

- Voit varata lääkäriajan myös yksityiseltä lääkäriasemalta, jos et halua odottaa terveysaseman aikaasi.
- Yksityisellä lääkäriasemalla vastaanottokäynti pitää maksaa itse.
- Osa ihmisistä maksaa sairausvakuutusta, joka korvaa yksityisen lääkäriaseman käynnit.

<https://stm.fi/yksityiset-sotepalvelut>